

धोरण : 8

संस्कृत

पाठ : ३

आत्मश्रद्धायाः प्रभावः

स्वाध्याय

પ્રશ્ન 1. નીચેના શબ્દોનું મોટેથી ઉચ્ચારણ કરો :

➤ એકલવ્યઃ, ધનુર્વિદ્યામ્, દ્રોણાચાર્યસ્ય, અગચ્છત્, સ્વીકુરુ,
પ્રત્યવદત્, શિષ્યરૂપેણ, પર્યન્તમ્, ઉત્થાપયતિ, ગુરુશ્રદ્ધાયાઃ,
સ્વયંજ્યોતિઃ, દુર્લભા

प्रश्न 2. नीचेना प्रश्नोना उत्तर संस्कृतभां आपो :

(1) एकलव्यः धनुर्विद्यां पठितुं कस्य समीपम् अगच्छत् ?

➤ एकलव्यः धनुर्विद्यां पठितुं द्रोणाचार्यस्य समीपम्
अगच्छत् ।

(2) एकलव्यः द्रोणं किम् अवदत् ?

➤ एकलव्यः द्रोणम् अवदत् - "गुरुदेव, अहम् अपि धनुर्धरः
भवितुम् इच्छामि। कृपया मां स्वीकुरु ।"

(3) द्रोणः एकलव्यं किम् अवदत् ?

➤ द्रोणः एकलव्यम् अवदत् - "अहं कौरवान् पाण्डवान् च पाठयामि।
अहं भवतः शिष्यरूपेण स्वीकारं कर्तुं न शक्नोमि।"

(4) एकलव्यः बाणैः किम् अकरोत् ?

➤ एकलव्यः बाणैः एकस्य कुक्कुरस्य मुखम् असीव्यत् ।

(5) द्रोणाचार्यः एकलव्यं किम् अपृच्छत् ?

➤ द्रोणाचार्यः एकलव्यम् अपृच्छत् - "कः तव आचार्यः ?"

પ્રશ્ન ૩. કૌસભાં આપેલા શબ્દોના આધારે ખાલી જગ્યા પૂરો :

(આચાર્યં પ્રતિ, શિક્ષયતિ, અભષત્, દ્રોણાચાર્યસ્ય)

- (1) એકલવ્યઃ ધનુર્વિદ્યાં પઠિતું દ્રોણાચાર્યસ્ય સમીપમ્ અગચ્છત્।
- (2) એકલવ્યસ્ય આચાર્યં પ્રતિ શ્રદ્ધા શિથિલા ન અભવત્ ।
- (3) એકઃ કુક્કુરઃ તાન્ દૃષ્ટ્વા અભષત્ ।
- (4) એકલવ્યઃ અસ્માન્ શિક્ષયતિ “સ્વયંજ્યોતિઃ સ્વયંપ્રજ્ઞા ભવતુ ” ।

પ્રશ્ન 4. શબ્દોના આધારે વાક્યો બનાવો :

(1) ધનુર્ધરઃ (2) બાલકઃ (3) શિષ્યઃ (4) કુક્કુરઃ

(1) સઃ કુશલઃ ..... અભવત્ ।

આત્મશ્રદ્ધાયાઃ બલેન એકલવ્યઃ શ્રેષ્ઠઃ ..... અભવત્ ।

➤ ધનુર્ધરઃ

(2) એકઃ આસીત્ (અસ્તિ) ।

➤ બાલકઃ

(3) अर्जुनः गुरुद्रोणस्य प्रियः ..... आसीत्।

➤ शिष्यः

(4) एकः ..... भषति ।

एकः ..... तान् दृष्ट्वा अभषत् ।

➤ कुक्कुरः

પ્રશ્ન 5. નીચે આપેલા વિધાનોમાંથી સાચાં વિધાનો સામે 'આમ્:' અને ખોટાં વિધાનો સામે 'ન' લખો :

(1) एकलव्यः ईश्वरश्रद्धायाः प्रतीकः अस्ति ।

➤ (ન)

(2) एकलव्यः बाणैः कुक्कुरस्य मुखम् असीव्यत् ।

➤ (આમ્)

(3) आचार्यं प्रति एकलव्यस्य श्रद्धा शिथिला अभवत् ।

➤ (ન)

(4) द्रोणाचार्यः एकलव्यस्य शिष्यरूपेण स्वीकारं कर्तुं न
शक्नोति।

➤ (आम)

પ્રશ્ન 6. ઉદાહરણમાં દર્શાવ્યા પ્રમાણે કૌંસમાં આપેલ ધાતુનાં રૂપો
બનાવી ખાલી જગ્યામાં લખો :

ઉદાહરણ : સઃ ધનુર્વિદ્યાં ..... ઇચ્છતિ। (પઠ્)

સઃ ધનુર્વિદ્યાં પઠિતુમ્ ઇચ્છતિ।

(1) સઃ અધ્યાપકઃ ..... ઇચ્છતિ। (ભવ્)

➤ સઃ અધ્યાપકઃ ભવિતુમ્ ઇચ્છતિ ।

(2) અહં રોટિકાં ..... ઇચ્છામિ। (खाद्)

➤ અહં રોટિકાં खादितुम् ઇચ્છામિ।

(3) भवान् उद्याने ..... इच्छति वा। (चल)

➤ भवान् उद्याने चलितुम् इच्छति वा ।

Thanks

For watching